

การศึกษานโยบายโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน”
The Policy Study of “We Travel Together” Project

ภานุวัฒน์ เด็กหลี
สุรัชย์ มุลसार
อดิศักดิ์ พรมเมศ
รศ.ดร.ศรัชย์ ท้าวมิตร
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Bhanuwat Dekhlee
Surachai Mulsan
Adisak Phommet
Asst.Prof. Dr. Sonchai Towmit
Doctor of Philosophy Program in Public Administration
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Email: surachai@userservices-thailand.com

วันที่รับบทความ: 27 พฤศจิกายน 2565; วันแก้ไขบทความ 17 ธันวาคม 2565; วันตอบรับบทความ: 30 ธันวาคม 2565
Received: November 27, 2022; Revised: December 17, 2022; Accepted: December 30, 2022

บทคัดย่อ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อในวงกว้างทั้งด้านเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชน รัฐบาลจึงมีนโยบายการแก้ไขปัญหาเยียวยาประชาชนและผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบ เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชนผ่านการท่องเที่ยวภายในประเทศ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้กับผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว พร้อมกับเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศให้กลับมาฟื้นฟูอีกครั้ง ภายใต้โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” จุดแข็งของโครงการ คือ จำนวนสิทธิและเงินสนับสนุนของโครงการเป็นแรงจูงใจสำคัญให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นรวมถึงระยะเวลาของโครงการที่ครอบคลุมทุกฤดูกาลท่องเที่ยวในประเทศไทย ส่วนจุดด้อยมีอยู่หลายประการ เช่น โครงการยังมีช่องโหว่ให้เกิดการทุจริต ซึ่งกระทำโดยผู้ประกอบการที่ให้บริการด้านที่พักหรือโรงแรมมีพฤติกรรมต้องสงสัยอาจเข้าข่ายทุจริตในหลากหลายรูปแบบ ถึงแม้ว่าภาพรวมของโครงการจะกระตุ้นการท่องเที่ยวไม่ได้มาก แต่ก็ทำให้การท่องเที่ยวบางจังหวัดฟื้นตัวได้ โดยรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นรายได้หลัก ซึ่งโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ก็สามารถทดแทนรายได้ที่หายไปได้เพียงเล็กน้อย

คำสำคัญ : การท่องเที่ยว, นโยบาย, โครงการเราเที่ยวด้วยกัน

Abstract

Situation of the epidemic of the COVID-19 virus that affects the whole family, both the economic checkpoint and the way of life. The government therefore has a policy to solve problems to heal people and small entrepreneurs who are affected to stimulate public spending through domestic tourism. It also helps to increase liquidity for hotel operators and businesses related to the tourism sector along with the restoration of the domestic economy to return to recovery again under the project "We Travel Together". The strength of the project is that the number of privileges and financial support of the project is an important incentive for tourists to want to travel more, including the duration of the project that covers all tourist seasons in Thailand. As for the disadvantages, there are many, for example, the project still has loopholes that cause corruption which is done by operators who provide accommodation services or hotels with suspicious behavior, may be involved in various forms of fraud. Although the project will not stimulate tourism much. But it made tourism in some provinces recover. The income from foreign tourists is the main income, which the project "We Travel Together" can replace a small amount of lost income.

Keywords: Travel, Policy, We Travel Together Project

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งเริ่มตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคม 2562 ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทยและการท่องเที่ยวโลกอย่างมาก ทำให้การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศหยุดชะงัก รวมถึงส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยจากข้อมูลของกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ชี้ให้เห็นว่านักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยสะสมระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2563 มีจำนวน 6.7 ล้านคน โดยลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 39.9 ล้านคน หรือหดตัวประมาณร้อยละ 83.2 นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงเป็นอย่างมาก โดยในช่วงเดือนมกราคมถึงธันวาคม 2563 รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ 332,013 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ 1,911,808 ล้านบาท (ลดลงร้อยละ 82.6) (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562 :13)

หากพิจารณาผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ต่อภาคธุรกิจในประเทศไทย จากการวิเคราะห์ของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์ พบว่า ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร รวมถึงสาย

การบิน ซึ่งอยู่ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการเปิดรับกับความเสี่ยง (Exposure) สูง เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากโควิด-19 จากการทำจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงโดยตรง (ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์, 2564 : 33) ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่กระทบต่อภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยหนักที่สุดเป็นประวัติการณ์ และทำให้ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบทันที โดยเฉพาะผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ประกอบกิจการประเภทโรงแรมและที่พัก รวมถึงแรงงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากภาคการท่องเที่ยวมีส่วนการจ้างงาน คิดเป็นร้อยละ 12.15 ของการจ้างงานทั้งหมดในประเทศ หรือมีจำนวนแรงงานมากกว่า 4.5 ล้านคน (กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา, 2563 : 52)

อย่างไรก็ตามรัฐบาลได้ดำเนินการควบคุมการระบาดของโควิด-19 โดยมีมาตรการที่สำคัญ คือ การประกาศเคอร์ฟิวหรือการห้ามบุคคลออกนอกเคหสถานใน ช่วงเวลา 22.00-04.00 น. การห้ามจัดประชุม สัมมนา การปิดสถานที่ต่างๆ รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว การห้ามเดินทางออกนอกจังหวัดหากไม่มีความจำเป็น การขอความร่วมมือให้สถานประกอบการให้พนักงานทำงานในที่พักอาศัย (Work from Home) และที่สำคัญคือการยกเลิกวันหยุดและกิจกรรม ในช่วงเทศกาลที่สำคัญของทุกปี ซึ่งมาตรการเหล่านี้ส่งผลให้ภาคเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวชะลอตัวลดลง และเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้ผ่อนคลายลง จากจำนวนที่มีผู้ติดเชื้อลดน้อยลง ทำให้รัฐบาลมีการผ่อนปรนการเดินทางเพื่อให้ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการกลับมาได้อีกครั้ง ได้มีนโยบายการกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวให้เจริญเติบโต และช่วยเหลือผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ นโยบายการส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของรัฐบาลและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ภายใต้ชื่อ โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” และได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-เดือนตุลาคม 2563 เพื่อช่วยกระตุ้นให้คนออกเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น

บทบาทการท่องเที่ยวในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ในภาวะที่เศรษฐกิจโลกชะลอตัวในปัจจุบันย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ภาคการท่องเที่ยวยังมีบทบาทที่ช่วยพยุงเศรษฐกิจไทยไว้ โดยรายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยและต่างชาติในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 มีบทบาทสำคัญถึงร้อยละ 17 ของ GDP ซึ่งมีระดับใกล้เคียงกับปีก่อน นอกจากนี้ ภาคการท่องเที่ยวของไทยยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสะท้อนจากอันดับในดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวปี 2562 โดย World Economic Forum ที่ไทยติดอันดับ 31 จาก 140 ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับ 3 ของอาเซียนรองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย

ในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลได้ออก “นโยบายด้านการท่องเที่ยว” เพื่อกระตุ้นรายได้ทั้งจากนักท่องเที่ยวต่างชาติและชาวไทย จากประสบการณ์ในอดีต การกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวมีประสิทธิผลต่อเศรษฐกิจชัดเจน เพราะภาคท่องเที่ยวมีความแข็งแกร่งในระดับหนึ่งเป็นพื้นฐานและตอบสนองเร็วต่อนโยบายการกระตุ้น อีกทั้ง

ยังส่งผลดีไปในหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นร้านอาหาร ร้านค้าทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจขนส่ง เป็นต้น แต่นโยบายเหล่านั้นก็เป็นนโยบายระยะสั้น ซึ่งการพัฒนาศักยภาพภาคการท่องเที่ยวให้สามารถช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยได้อย่างยั่งยืน จะต้องมีการระดมทุนด้วยเช่นกัน โดยในอดีตที่ผ่านมาภาคการท่องเที่ยวประสบปัญหาเชิงโครงสร้างที่อาจกระทบต่อศักยภาพและการเติบโตในระยะยาวอยู่พอสมควร (ณิชภัทร สุวัฒนานนท์, 2564 : 4)

การระบาดของโควิดถือเป็นการ Set zero ภาคการท่องเที่ยวไทย การฟื้นตัวในระยะถัดไปจะยั่งยืน และสามารถรองรับความผันผวนได้มากขึ้นขึ้นอยู่กับทางเลือกทางเดินที่จะออกจากวิกฤตครั้งนี้ แนวทางการท่องเที่ยวใหม่ภายใต้ 2 หลักการ ได้แก่ (1) “Value over volume” approach และ (2) Diversification approach โดยเริ่มจากการต่อยอดกิจกรรมที่ไทยมีศักยภาพในการแข่งขันเดิม ควบคู่กับสร้างกิจกรรมใหม่ๆ ที่คาดว่าจะมีความต้องการเพิ่มขึ้น อนาคตภาคการท่องเที่ยวควรเน้นขยายกลุ่ม/ความถี่ของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติในภูมิภาคให้หลากหลายขึ้นใน 3 กลุ่ม คือ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสชีวิตคนท้องถิ่น และการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการทำงาน เพื่อสร้างรายได้ที่มีเสถียรภาพและกระจายตัวสมดุลขึ้น โดยตัวช่วยสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ คือ หน่วยงานและกลไกการขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐที่เป็นเอกภาพ โครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบคมนาคมและแพลตฟอร์มด้านการท่องเที่ยว และมาตรการสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจ เช่น เงินทุน การปรับกฎเกณฑ์ และการ Up-skilled Reskilled แรงงาน (วริษฐา ประจงการ, 2565 : 2-3)

โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน”

สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบในวงกว้าง ทั้งด้านเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชน รัฐบาลจึงมีนโยบายการแก้ไขปัญหา และเยียวยาประชาชน และผู้ประกอบการรายย่อยที่รับผลกระทบ นั่นคือ โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ซึ่งเชื่อว่าจะกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชนผ่านการท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้กับผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว พร้อมกับเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศให้กับมาฟื้นฟูอีกครั้ง ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” รัฐบาลได้สนับสนุนส่วนลดค่าโรงแรมที่พัก ส่วนลดค่าอาหารและค่าเข้าสถานที่ท่องเที่ยว และสนับสนุนค่าเดินทางโดยเครื่องบิน โดยสามารถใช้งานได้เมื่อมีโปรแกรมสำเร็จรูปเป่าตั้งในโทรศัพท์มือถือ และให้ความยินยอมแก่ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ให้บริการชำระเงินออนไลน์ของผู้ประกอบการ ในการส่งข้อมูลการจองและข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่ธนาคารกรุงไทยในฐานะเป็นผู้จัดทำระบบให้กับรัฐบาล (เราเที่ยวด้วยกัน, 2563 : 1)

การดำเนินโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” เริ่มโครงการมาในเฟส 1 ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 โดยมีรายละเอียดโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ในเฟส 1 ดังนี้ (1) สนับสนุนส่วนลดค่าโรงแรมที่พัก โดยรัฐบาลสนับสนุนค่าโรงแรม 40% ของราคาที่พักต่อห้องต่อคืน ทั้งนี้ไม่เกิน 3,000 บาท ต่อห้องต่อคืน จำกัดสิทธิคน

ละไม่เกิน 10 ห้อง หรือ 10 คืน (มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ก.ย. 2563 เป็นต้นไป) และเมื่อจองที่พักแล้ว ไม่สามารถยกเลิกการจองหรือเปลี่ยนแปลงภายหลังได้ (2) สนับสนุนส่วนลดค่าอาหารและค่าเข้าสถานที่ท่องเที่ยว โดยรัฐบาลจะสนับสนุนคูปองอาหาร/ท่องเที่ยวมูลค่า 900 บาทต่อห้องต่อคืน ให้กับประชาชน เมื่อเช็คอิน (Check-in) โรงแรมสำเร็จ (วันจันทร์ - พฤหัสบดี รับ 900 บาท และ วันศุกร์-อาทิตย์ รับ 600 บาท) ได้คูปองอาหาร/ท่องเที่ยว วันละ 1 ครั้ง หลังเวลา 17:00 น. ของวันเช็คอิน (Check-in) โดยคูปองจะหมดอายุเวลา 23:59 น. ของวันเช็คเอาท์ (Check-out) และคูปองอาหาร/ท่องเที่ยวสามารถใช้ได้ที่ร้านอาหารและสถานที่ท่องเที่ยวที่ร่วมโครงการ โดยประชาชนชำระ 60% และรัฐบาลสนับสนุนอีก 40% ผ่านการตัดเงินจากคูปอง (3) สนับสนุนค่าเดินทางโดยเครื่องบิน ซึ่งประชาชนที่เข้ามากรอกข้อมูลเพื่อรับเงินสนับสนุนค่าตัวเครื่องบิน จะต้องเป็นผู้ที่จองโรงแรมผ่านโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” เท่านั้น โดยมีสิทธิ์ในการได้รับเงินสนับสนุนค่าตัวเครื่องบิน 2 สิทธิผู้โดยสารต่อ 1 ห้องโรงแรมที่จอง ทั้งนี้เงินสนับสนุนค่าตัวเครื่องบินเท่ากับ 40% ของราคาค่าตัวเครื่องบิน แต่ไม่เกิน 2,000 บาท ต่อผู้โดยสาร (เริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ก.ย. 2563 เป็นต้นไป) ประชาชนต้องจ่ายเงินค่าตัวเต็มจำนวนไปก่อน ณ ตอนจองตัวเครื่องบิน และต้องมีการเดินทางในเที่ยวบินนั้นจริงรวมถึงเช็คอิน / เช็คเอาท์ (Check-in/Check-out) ที่โรงแรมที่จองไว้กับโครงการจริง ตัวเครื่องบินเป็นประเภทไปหรือกลับหรือทั้งไปและกลับจากจังหวัดที่อยู่ภาคเดียวกัน จังหวัดที่จองโรงแรม โดยวันที่เดินทางไปหรือกลับต้องไม่ห่างจากวัน เช็คอิน / เช็คเอาท์ (Check-in/Check-out) โรงแรมที่จองผ่าน โครงการไม่เกิน 5 วัน และการเดินทางกลับจากการท่องเที่ยวจะต้องอยู่ภายใน 31 ตุลาคม 2563

และต่อมารัฐบาลได้มีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดและเงื่อนไขของโครงการมากมาย แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ายังมีผู้ลงทะเบียนหรือการใช้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ยังห่างเป้าหมาย อีกทั้งสถานการณ์ธุรกิจท่องเที่ยวยังไม่ดีขึ้น รัฐบาลจึงเร่งออกโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” เฟส 2 เพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้คนไทยเที่ยวและเดินทางมากขึ้น เนื่องจากโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ในเฟส 1 มีประชาชนใช้สิทธิ์ไปเพียงประมาณ 5.5 แสนคน จาก 5 ล้านคน ซึ่งคณะกรรมการบริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) หรือ “ศบค.” จึงขยายสิทธิ์เพิ่มเติมในมาตรการเฟส 2 โดยการขยายสิทธิ์ จากเดิม 5 คืน/คน เป็น 10 คืน/คน และขยายการสนับสนุนตัวเครื่องบินในการเดินทาง จาก 1,000 บาท/คน เป็น 2,000 บาท/คน รวมทั้งให้บริษัทเอกชนที่ต้องการจัดอบรมและสัมมนาออกสถานที่ที่สามารถใช้สิทธิ์ได้ และนโยบายนี้จะช่วยกระตุ้นให้มีการเดินทางมากขึ้น โดยเฉพาะการเดินทางในระยะทางไกล ซึ่งส่งเสริมการท่องเที่ยวได้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันการท่องเที่ยวยังจำกัดอยู่แค่ในส่วนของการท่องเที่ยวในระยะที่สามารถขับรถไปถึง จากเดิมกำหนดเวลาของโครงการไว้ที่ 4 เดือน (เดือนกรกฎาคม-ตุลาคม 2563) และในเฟส 2 ได้มีการขยายเวลาดำเนินการออกไปอีก เพราะในช่วงไตรมาส 4/2563 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาในไทยได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่องทันทีและเพิ่มเติม จากเดิมที่เป็นการท่องเที่ยวในประเทศไทยโดยคนไทยเท่านั้น แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในต่างประเทศที่ยังมีความรุนแรงอยู่ จึงทำให้ไม่มีความชัดเจนที่จะอนุญาตให้ชาวต่างชาติเข้ามา จึงได้พิจารณาใน

การขยายระยะเวลาในการกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศผ่านโครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" ในงบประมาณที่เหลืออยู่ ทั้งการกระตุ้นเที่ยวเมืองรองและเที่ยววันธรรมดามากขึ้น รวมถึงจะขยายให้ผู้ประกอบการโรงแรมเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นด้วย (กรุงเทพธุรกิจ, 2565 : 1)

อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงได้มีโครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" เฟส 3 โดยรัฐบาลสนับสนุนค่าโรงแรม 40% ให้ผู้ประกอบการ 600 บาทต่อคืน และสนับสนุนค่าตั๋วเครื่องบินหรือห้องพัก 40% จำนวน 2 ล้านสิทธิ และรวมถึงโครงการทัวร์เที่ยวไทย ที่รัฐบาลสนับสนุนวงเงิน 5,000 บาท ให้ประชาชนเดินทางเที่ยวผ่านบริษัททัวร์ จำนวน 1 ล้านสิทธิ ผ่านเว็บไซต์ www.เราเที่ยวด้วยกัน.com ภายในวันที่ 24 กันยายน 2564 สามารถจองห้องพักได้ในวันที่ 8 ตุลาคม 2564 เพื่อให้สามารถเข้าพักได้ในวันที่ 15 ตุลาคม 2564 เป็นต้นไป โดยจะเปิดให้ลงทะเบียนรับสิทธิพร้อมกันทั้งผู้ที่ยังไม่เคยลงทะเบียน และผู้ที่ลงทะเบียน หรือได้ใช้สิทธิแล้วในระยะก่อนหน้านี้ เพื่อการยืนยันตัวตนกับระบบ และเมื่อยืนยันสิทธิแล้วเสร็จ จะสามารถใช้สิทธิเป็นส่วนลดในการเดินทางท่องเที่ยวได้ในระยะยาวถึงต้นปี 2565 โครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" เฟส 3 ที่เพิ่มจำนวนห้องพักให้อีก 2 ล้านห้องหรือสิทธินั้น ถือเป็นโครงการต่อเนื่องจากเฟส 1 และเฟส 2 ที่กำหนดให้ผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิ มีจำนวนห้องพักที่สามารถใช้สิทธิเป็นส่วนลดในการเข้าพักได้ 10 ห้องหรือสิทธิในเฟส 1 และเพิ่มให้อีก 5 ห้องหรือสิทธิในเฟส 2 รวมเป็น 15 ห้องหรือสิทธิ โดยผู้ที่ใช้สิทธิส่วนลดค่าห้องพักครบ 15 ห้องแล้ว จะไม่ได้สิทธิเข้าร่วมโครงการเราเที่ยวด้วยกันเฟส 3 ส่วนผู้ที่ยังใช้สิทธิในโครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" เฟส 1 และ เฟส 2 ยังไม่หมด สามารถเข้าลงทะเบียนยืนยันรับสิทธิผ่านแอปพลิเคชันเปาตั้ง ในวันที่ 24 กันยายน 2564 พร้อมกับผู้ที่ไม่เคยได้รับสิทธิที่ต้องลงทะเบียนใหม่ โดยสิทธิจำนวนห้องพักของผู้ลงทะเบียน ได้ใช้ในเฟส 1 และเฟส 2 เหลืออยู่เป็นจำนวนเท่าใด หมายความว่าในเฟส 3 ผู้ลงทะเบียนจะมีสิทธิส่วนลดห้องพักเหลือจำนวนเท่านั้น เช่น หาก "เราเที่ยวด้วยกัน" เฟส 1 และ 2 ใช้ไปแล้ว 5 ห้อง ในโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เฟส 3 จะยังเหลือสิทธิเที่ยวได้อีก 10 ห้อง ซึ่งโครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" เฟส 3 และโครงการทัวร์เที่ยวไทย จะมีเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจในไตรมาส 4 ปี 2564 ต่อเนื่องถึงต้นปี 2565 จำนวน 27,500 ล้านบาท แยกเป็นค่าใช้จ่ายของประชาชน จำนวนประมาณ 16,500 ล้านบาท หรือ 60% ของค่าใช้จ่ายในโครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" เฟส 3 และ โครงการทัวร์เที่ยวไทย ที่รัฐบาลจ่ายสมทบอัตราส่วน 40% ของค่าใช้จ่ายในโครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" เฟส 3 และ โครงการทัวร์เที่ยวไทย หรือวงเงินประมาณ 11,000 ล้านบาท (กาญจนา ปลอดภัย, 2564 :13-14)

และในเวลาต่อมารัฐบาลได้มีการขยายโครงการอีกครั้ง โดยใช้วงเงินของโครงการที่เหลืออยู่ประมาณ 4,000 ล้านบาท ทำโครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" เฟส 4 ขยายจำนวนสิทธิเพิ่มอีก 1.5 ล้านสิทธิ รวมเป็น 3.5 ล้านสิทธิ และขยายระยะเวลาสิ้นสุดการดำเนินโครงการ จากเดิมเดือนพฤษภาคม เป็น เดือนตุลาคม 2565 เริ่มลงทะเบียนวันนี้เป็นวันแรก 27 มิถุนายน 2565 รายละเอียดโครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" เฟส 4 นั้นมีส่วนลดค่าโรงแรมที่พัก รัฐบาลสนับสนุนค่าโรงแรม 40% หรือสูงสุดไม่เกิน 3,000 บาท/ห้อง/คืน จำกัดสิทธิคนละไม่เกิน 10 ห้อง หรือ 10 คืน เมื่อจองโรงแรมที่พักแล้ว ไม่สามารถยกเลิกได้ แต่สามารถเลื่อนวันเข้า

พักได้ โดยการเลื่อนวันเข้าพักต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่โครงการกำหนด ส่วนลดค่าอาหารและค่าเข้าสถานที่ท่องเที่ยว รัฐบาลจะสนับสนุนคูปองอาหาร-ท่องเที่ยว สำหรับใช้กับร้านอาหารและสถานที่ท่องเที่ยวที่ร่วมโครงการ โดยประชาชนชำระเพียง 60% และรัฐบาลสนับสนุน 40% ผ่านการตัดเงินจากคูปอง รวมมูลค่าสูงสุด 600 บาท/ห้อง/คืน เมื่อเช็คอินโรงแรมที่พักสำเร็จ จะได้รับคูปองอาหาร-ท่องเที่ยว วันละ 1 ครั้ง หลังเวลา 17.00 น. ของวันเช็คอิน โดยคูปองจะหมดอายุเวลา 23.59 น. ของวันเช็คเอาท์ ค่าเดินทางโดยเครื่องบิน คืนเงินค่าตัวเครื่องบิน 40% แต่ไม่เกิน 3,000 บาท จำกัดห้องพักละ 2 ที่นั่ง ตามจำนวนห้องที่เข้าพักจริง แต่รวมไม่เกิน 20 ที่นั่ง สามารถขอคืนเงินค่าตัวเครื่องบินได้ที่ www.เราเที่ยวด้วยกัน.com ภายใต้เงื่อนไข ต้องจ่ายเงินค่าตัวเครื่องบินเต็มจำนวนไปก่อนตอนจองตัวเครื่องบิน และต้องมีการเดินทางในเที่ยวบินนั้นจริงๆ รวมถึงเช็คอินและเช็คเอาท์ที่โรงแรมที่จองไว้กับโครงการจริง อย่างไรก็ตามเมื่อตรวจสอบสิทธิคงเหลือโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” เฟส 4 ณ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2565 พบว่า จำนวนสิทธิที่พักเหลือ 7,009 สิทธิ จำนวนสิทธิตัวเครื่องบินเหลือ 59,088 สิทธิ (เราเที่ยวด้วยกัน.com, 2565 : 1)

จุดแข็ง จุดด้อย และศักยภาพโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน”

หากมองในจุดแข็งของโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” นั่นก็คือ จำนวนสิทธิและเงินสนับสนุนของโครงการเป็นแรงจูงใจสำคัญให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นรวมถึงระยะเวลาของโครงการที่ครอบคลุมทุกฤดูกาลท่องเที่ยวในประเทศไทย นอกจากนี้ โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ยังมีโอกาสที่จะมีจำนวนผู้เข้าร่วม โครงการมากขึ้นจากวันหยุดประจำปี พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2564 ที่ตรงกับช่วงเวลาของโครงการและการปรับปรุงรายละเอียด โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ที่ให้ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานของรัฐ สามารถลาพักผ่อนในวันธรรมดาเพิ่มได้ 2 วัน โดยไม่ถือว่าเป็นวันลา เมื่อลงทะเบียนและใช้สิทธิในโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้มีนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีศักยภาพและมีกำลังซื้อเข้าร่วมโครงการ เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการเดินทางในวันธรรมดาและมีการใช้จ่ายระหว่างการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ไม่เพียงเท่านั้น ผู้ที่เข้าร่วมโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ยังสามารถเข้าร่วมโครงการอื่นๆ ของภาครัฐได้อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็น โครงการ “คนละครึ่ง” หรือ โครงการ “เราชนะ” ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นและเป็นแรงจูงใจให้การใช้จ่ายใช้สอยมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ยังมีจุดด้อยอยู่หลายประการ เช่น โครงการยังมีช่องโหว่ให้เกิดการทุจริต เนื่องจากกระทรวงการคลังและธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตรวจสอบพบผู้ประกอบการที่ให้บริการด้านที่พักหรือโรงแรมมีพฤติกรรมต้องสงสัยอาจเข้าข่ายทุจริต จากโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” โดยที่พัสดังกล่าวมียอดการจอง ห้องพักเต็มตลอดเวลาและเกินกว่าจำนวนห้องพักที่มีอยู่จริง รวมทั้งผู้เข้าพักมีประวัติการใช้ E-Voucher สำหรับการซื้ออาหารในที่พัก โดยที่โรงแรมดังกล่าวไม่มีห้องอาหารไว้ให้บริการแก่ผู้เข้าพัก (Ministry of Finance, 2020 : 23) รวมถึงการจับกุม “ขบวนการทุจริตโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยระบุถึงพฤติกรรมมกลโกงของผู้ประกอบการ ดังนี้ (1) เปิดให้จองห้องพักแต่ไม่มีการเข้า

พักจริง (2) นำคูปองที่ได้รับหลังจากเช็กอินห้องพักไปสแกนใช้จ่ายกับร้านค้า แต่ไม่มีการซื้อสินค้าจริง (3) บางโรงแรมมีที่ตั้งจริงและลงทะเบียนถูกต้อง แต่ยังไม่เปิดให้บริการ กลับมีการเปิดให้จองห้องพักและ (4) ตั้งราคาจองห้องพักแพงเกินจริงหวังกินส่วนต่างราคาส่วนลด การทุจริตครั้งนี้สร้างความเสียหายให้แก่รัฐมากกว่า 100 ล้านบาท (BBC NEWS Thai, 2021 : 12) นอกจากนี้ ภาครัฐเองยังมีกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่ล่าช้า ทำให้การดำเนินการของโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ในระยะที่ผ่านมายังขาดความต่อเนื่องและขาดความน่าเชื่อถือ และยังพบอีกว่า เงื่อนไขและขั้นตอนในการเข้าร่วมโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” มีความยุ่งยากและซับซ้อน อาทิเช่น (1) ผู้เข้าร่วมโครงการต้องรอการยืนยันสิทธิเป็นเวลา 3 วัน ถึงจะทำการจองโรงแรมและที่พักได้ หรือต้องทำการจองที่พักล่วงหน้า 3 วันก่อนวันเดินทางจริง (2) สิทธิตั๋วเครื่องบินมีเงื่อนไขซับซ้อนและยุ่งยาก อีกทั้ง กระบวนการคืนค่าตัวมีความล่าช้า ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ทำให้มีผู้ใช้สิทธิตั๋วเครื่องบินเป็นจำนวนน้อย ประการสุดท้ายการใช้งานของแอปพลิเคชัน “เป๋าตัง” และ “ถุงเงิน” ไม่มีเสถียรภาพ ไม่สามารถรองรับการใช้งานจากผู้ใช้จำนวนพร้อมๆ กันได้ รวมถึงเงินสนับสนุนค่าเดินทางไม่ครอบคลุมการเดินทางทุกรูปแบบ ทั้งนี้การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในครั้งนี้ทำให้พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป โดยส่งผลให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกเดินทางโดยรถส่วนตัว เนื่องจากคำนึงถึงความสะดวก ความสะอาดและความปลอดภัยเป็นหลัก อุปสรรคและความท้าทายที่สำคัญของโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” คือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ภายในประเทศที่ภาครัฐไม่สามารถจัดการและควบคุมได้ ส่งผลให้ทั้งนักท่องเที่ยวมีความกังวลและหลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังสถานที่ที่มีคนจำนวนมาก ขาดความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยและผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากการยกเลิกการจองห้องพัก นอกจากนี้การแพร่ระบาดของโควิด-19 ยังทำให้พฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยววิถีใหม่ หรือ New Normal โดยในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวมักจะนิยมเดินทางท่องเที่ยวในระยะสั้นๆ และเลือกเดินทางโดยใช้รถส่วนตัว (ธนพล คล่องสมุทร, 2563 : 4)

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ไม่ว่าจะนโยบายใดที่รัฐบาล ออกมาต่างมีข้อดี และข้อเสียที่ยังต้องดำเนินการแก้ไข ปัญหาต่อไป เพื่อที่จะได้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตลอดจนสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมสำหรับนโยบายโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ในเฟสต่อไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และหากพิจารณาโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ที่ต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในไทย โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” สามารถกระตุ้นรายได้ท่องเที่ยวไทยได้ 3.6-6.2 หมื่นล้านบาท (Krungthai COMPASS, 2564 : 11) จากมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายใต้โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” โดยแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ 1 (Base Case) คนใช้จ่ายค่าที่พักตามปกติ : หากไม่รวมค่าใช้จ่ายของการเดินทางด้วยเครื่องบิน ผลของมาตรการ “เราเที่ยวด้วยกัน” จะก่อให้เกิดเม็ดเงินสะพัดไปยังธุรกิจบริการท่องเที่ยวมูลค่าประมาณ 3.55 หมื่นล้านบาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายด้านที่พักที่มูลค่า 1.13 หมื่นล้านบาท กรณีที่ 2 (Best Case) คนจ่ายค่าที่พักแพงมากเท่าที่จะได้รับส่วนลดจากมาตรการ (ต้องจ่ายค่าห้องพัก 7,500 ต่อคืน

จึงจะได้ส่วนลดเต็มอัตราที่ 3,000 บาทต่อคืน) : หากไม่รวมค่าใช้จ่ายของการเดินทางด้วยเครื่องบิน ผลของมาตรการ “เราเที่ยวด้วยกัน” จะก่อให้เกิดเม็ดเงินสะพัดไปยังธุรกิจบริการท่องเที่ยวมูลค่าประมาณ 6.17 หมื่นล้านบาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายด้านที่พักที่มูลค่า 3.75 หมื่นล้านบาท

ถึงแม้ว่าภาพรวมจะกระตุ้นการท่องเที่ยวไม่ได้มาก แต่ก็ทำให้การท่องเที่ยวบางจังหวัดฟื้นตัวได้ โดยรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นรายได้หลัก ซึ่งโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ก็สามารถทดแทนรายได้ที่หายไปได้เพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคนไทยจะไปเที่ยวเพิ่มขึ้น แต่หากรายได้หลักของการท่องเที่ยวนั้นคือ ชาวต่างชาติ รายได้จากคนไทยจะมาทดแทนรายได้จากต่างชาติที่หายไปได้ไม่มากหรือประมาณ 0.5-9% เท่านั้น “เราเที่ยวด้วยกัน” จึงไม่สามารถจะชดเชยรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่หายไปจำนวนมากได้เช่นกัน แต่ทำให้ภาคท่องเที่ยวมีรายรับเพิ่มขึ้นบ้าง และทำให้บางจังหวัดกลับมาคึกคักเหมือนเดิมได้ ซึ่งรายรับที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่มีมาตรการ อาจพอทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวสามารถอยู่รอดได้นานขึ้น จนถึงเวลาที่ต่างชาติสามารถกลับมาเที่ยวไทยได้อีกครั้ง

บทสรุป

การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้การท่องเที่ยวไทยหยุดชะงัก รวมถึงส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ส่งผลรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงเป็นอย่างมาก และเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้ผ่อนคลายลง จากจำนวนที่มีผู้ติดเชื้อลดน้อยลง ทำให้รัฐบาลมีการผ่อนปรนการเดินทางเพื่อให้ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการกลับมาได้อีกครั้ง และนโยบายการกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวให้เจริญเติบโต ภายใต้ชื่อโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ภาคการท่องเที่ยวของไทยยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสะท้อนจากอันดับในดัชนีชี้วัดที่เคยมีมาในหลายๆ ปีที่ผ่านมา โดยนโยบายของรัฐบาลโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ได้สนับสนุนส่วนลดค่าโรงแรมที่พัก ส่วนลดค่าอาหารและค่าเข้าสถานที่ท่องเที่ยว และสนับสนุนค่าเดินทางโดยเครื่องบิน โดยสามารถใช้งานได้เมื่อมีโปรแกรมสำเร็จรูปเป่าตั้งในโทรศัพท์มือถือ และให้ความยินยอมแก่ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ให้บริการชำระเงินออนไลน์ของผู้ประกอบการ ในการส่งข้อมูลการจองและข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่ธนาคารกรุงไทยในฐานะเป็นผู้จัดทำระบบให้กับรัฐบาล และได้ดำเนินโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ตั้งแต่เฟส 1 ถึง เฟส 4 เพื่อพัฒนาและปรับปรุงสิทธิให้ประชาชน และเพื่อมุ่งหวังให้เห็นผลต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจในรายได้จากการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” นั้นเป็นโครงการที่มีจำนวนสิทธิและเงินสนับสนุนของโครงการเป็นแรงจูงใจสำคัญให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น แต่ยังคงพบช่องโหว่ที่ทำให้ผู้ประกอบการได้ทำการทุจริตเกิดขึ้นได้ การรับสิทธิ์ส่วนลดนั้น มีขั้นตอนที่ซับซ้อนกว่าโครงการอื่นๆ ที่ผ่านมา ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมยังมีจำนวนน้อย และอาจไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ถึงแม้ว่าโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” จะไม่สามารถชดเชยรายได้ท่องเที่ยวจากต่างชาติที่หายไปได้แต่ก็ทำให้ภาคท่องเที่ยวมีรายรับเพิ่มขึ้นบ้าง และทำให้บางจังหวัดกลับมาคึกคักเหมือนเดิมได้ ซึ่งรายรับที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่มีโครงการนั้น

อาจพอทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวสามารถอยู่รอดได้นานขึ้น จนถึงเวลาที่ต่างชาติสามารถกลับมาเที่ยวไทยได้เหมือนในช่วงก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่จะทำให้เศรษฐกิจได้เกิดการหมุนเวียนและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับประเทศได้ แต่ขณะเดียวกันรัฐบาลคงต้องขยายผลโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” อย่างต่อเนื่องรวมทั้งปรับปรุงและปิดช่องโหว่ของโครงการไม่ให้เกิดขึ้นอีกเพื่อจะให้โครงการได้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

เอกสารอ้างอิง

- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). **สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวเดือนมกราคม - ธันวาคม 2562**. สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2565 จาก: https://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?ni112.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา.(2563). **COVID-19 กับผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทย**. สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2565. จาก: <https://www.mots.go.th/download/TourismEconomicReport/4>.
- กาญจนา ปลอดภัย. (2564). **ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐในโครงการเราเที่ยวด้วยกัน ผ่านการใช้จ่ายทางโปรแกรมสำเร็จรูปเป่าตั้งที่มีประสิทธิภาพ ในเขตอำเภอเมือง นครราชสีมาจังหวัดนครราชสีมา**. สารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ. (2565). **เราเที่ยวด้วยกัน เฟส 4**. สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2565 จาก: <https://www.bangkokbiznews.com>.
- ณิชภัทร สุวัฒน์นานนท์. (2564). **การท่องเที่ยวกับบทบาทขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ฮีโร่จำเป็นหรือ ฮีโร่ตัวจริง?**. ฝ่ายเศรษฐกิจมหภาค. ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ชนพล คล่องสมุทร. (2563). **ผลกระทบของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่อผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในพื้นที่ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่**. สารนิพนธ์. สาขาวิชาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์. (2564). **มุมมองแนวโน้มเศรษฐกิจไทย ไตรมาส 3 ปี 2561**. แหล่งที่มา <https://www.scb.co.th/th/about-us/news/jul-2561/nws-eic>.
- เราเที่ยวด้วยกัน (2563). **โครงการเราเที่ยวด้วยกัน**. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2565 จาก: <https://www.xn--12c1bik6bbd8ab6hd1b5jc6jta.com>.
- _____ (2565). **จำนวนสิทธิโครงการเราเที่ยวด้วยกัน**. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2565 จาก: <https://www.xn--12c1bik6bbd8ab6hd1b5jc6jta.com>.
- วิรัชฐา ประจงการ. (2565). **Tourism at a crossroad: อนาคตภาคการท่องเที่ยวไทย**.

สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2565 จาก:

<https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/EconomicConditions/Pages/ThailandFutureGrow>.

Ministry of Finance (2020). **มาตรการด้านการเงินเพื่อดูแลและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ COVID-19.**

สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2565 จาก: <https://www.fpo.go.th/main>.

BBC NEWS Thai. (2021). **เราเที่ยวด้วยกัน : ตร. เปิดกลโกง 2 รร. จับผู้ต้องหา 50 คน ด้านประยุทธ์ปลุก**

สำนักคนขโมย ทำประชาชนเดือดร้อน. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2565

จาก:<https://www.bbc.com/>.

Krungthai COMPASS. (2564). **ประเมิน “เราเที่ยวด้วยกัน”.** สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2565 จาก:

<https://krungthai.com/>.